

Мирзо
Исрунбаева

Мирзо
Исрунбаева

17557

Мирзо
Мурсунзода

Мирзи
ширин

НАШРИЌТИ ДАВЛАТИ

ТОҶИКИСТОН

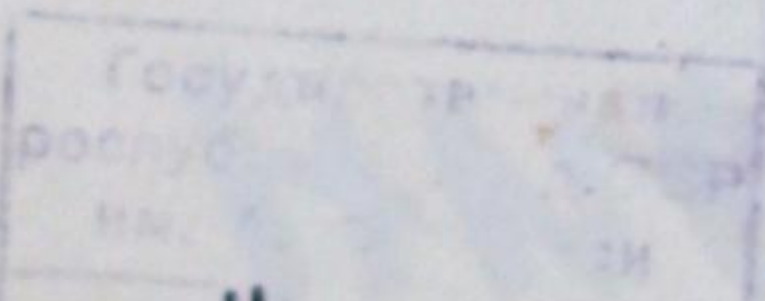
ДУШАНБЕ. 1963.

Маҷмӯаи нави шоири маъруфи мо Мирзо Турсунзода — «Ҷони ширин» як қисми асарҳои дар солҳои охир навишташударо дар бар мегирад.

Шоири муборизи роҳи сулҳ дар ин асарҳо ҳаёти пурҷӯшу хурӯши мамлакатамон, орзуву омоли халқи советиро тараннум мекунанд.

Асарҳои шоир бо забони фасеҳ ва образнокӣ ба ӯ хос навишта шудааст.

«Ҷони ширин» армуғонест ба замони советӣ.

175374

Тоҷик 2.

#3 574.

Marys

Ш О И Р О!

Шоиро, аз сӯхтан дорӣ хабар,
Пас, макун аз оташи сӯзон ҳазар!
Сӯхтан пӯлоду оҳан офарад,
Аз шароре тоза гулхан офарад.
Пурҳарорат гар намешуд офтоб,
Зиндагӣ мегашт аз сармо хароб.
Бе ҳарорат санг буду дил набуд,
Гӯша буду пурсафо манзил набуд.
Бе ҳарорат не дамидан буд расм,
Не шукуфтан, не расидан буд расм.
Бе ҳарорат дар лабонат ханда нест,
Хандаи чун машъали тобанда нест.
Шоиро, аз сӯхтан ҳаргиз манол,
Сӯхтанро дӯст медорад висол,
То насӯзӣ, сохтан мушкил бувад,
Дил ба ҷонон бохтан мушкил бувад.
Шеър ҳам бояд занад ғавворае
Аз танӯри дил, чу оташпорае,
Сар занад аз дил, ба дил коре
кунад
Нармтар сангин дили ёре кунад.

Ёр донад, ки чӣ бошад сӯхтан,
Дар вафодорӣ сабақ омӯхтан,
Шоиро, аз сӯхтан дорӣ хабар,
Пас, макун аз оташи сӯзон ҳазар!

Августи с. 1962

НАЗМРО ЁД КАРДАМ

Мерасад аз ҳар тараф мактуб, телефон,
телеграмм,
Шаҳри Душанбе,
Ба Мирзои азизу мӯҳтарам!
«Зуд бифристон мақола,
тоқати мо тоқ шуд,
Журнали мо ё газети мо ба ӯ муштоқ шуд.
Гар ту нанвисӣ, тамоман кор расво мешавад,
Сармуҳаррир боз домангир аз мо мешавад.
Зудтар бифрист, ки хонандагонат интизор,
Дар тамоми рӯи олам дӯстонат интизор».
Менавиштам ман дар ин ҳангом шеърӯ достон,
Ғарқ будам дар хаёли дилбари ширинзабон.
Акси рӯяш ҷилваҳо мекард дар пеши назар,
Менишастам ман ба ёдаш аз сари шаб то саҳар.
То кунам тасвир онро, ҷустуҷӯе доштам,
Бо ҳама «ҷононпарастон» гуфтугӯе доштам.
Сайр мекардам дар он ҷое, ки ёре доштам,
Аз қудумаш, аз ҳузураш ифтихоре доштам.
Сайр мекардам ба ҳар сӯи Ватан, мекофтам,
Нозанин, дилбар, азизи хешро меёфтам.

Сайр мекардам ба ҳар сӯи диёри дилнишин,
То нафас гирам ман аз бӯи Ватан, бӯи замин,
Телеграмм, телефон ба ҷӯши дил оби сард рехт,
Акси ҷонон аз назар ғоиб шуд,

ёдаш гурехт.

Гуфтам, охир, шеър ҳам бошад ғизои рӯҳу ҷон,
Дӯст медоранд шеъри хубро хонандагон.
Шеър дилро чун саҳаргоҳон мусаффо мекунад,
Ошиқонро гаштаву баргашта шайдо мекунад.
Ҳар касе дил дораду дилро ба ҷонон медиҳад,
Дил ба ҷонон медиҳад, рақсон, ғазалхон медиҳад.
Шеър ҳам хонандаро пайванд созад бо Ватан,
Дар дили хонанда орад рангу бӯи сад чаман.
Пас, чаро аз ман намепурсанд шеъри тозае?
Дӯстонро то кунад хурсанд шеъри тозае?
Ё ки шавқи дӯстон аз шеърхонӣ пир шуд?
Ё ки ёри меҳрубон аз шеъри ман дилгир шуд?
Ногаҳон дар боз шуд, ҷонона омад дар барам,
Гуфт бо лутфу навозиш даст бурда бар сарам:
Шоиро! Шеъре бихон, то ҳамдами розат шавам,
Дар китоби шеърҳои нав сароғозат шавам.
Аз сари нав ҷӯш зад дил, шеър аз нав бофтам,
Чунки маҳбуби дилу ҷонро ниҳоят ёфтам.

Соли 1959

ТАРОНАИ ИШҚ

Шоири бе ишқ мурғи бе пар аст,
Беҳарорат моҳу беҷон пайкар аст.

Шоиронро ишқ ҳотам мекунад,
Сарбаланди ҷумла олам мекунад.

Ишқ онҳоро ба ҷунбиш оварад,
Дар сари майдони санҷиш оварад.

Қатрае хоҳӣ агар, дарьё диҳанд,
Гӯшае хоҳӣ агар, дуньё диҳанд;

Гар намояд ёр як наззорае,
Шоир орад аз фалак сайёрае.

Ёр агар гӯяд ба оташ зан, занад,
Чоҳ бо сар кан агар гӯяд, канад!

Гар навозад, ғунчаи хандон шавад,
Гар бичангад, тифлаки гирьён шавад.

Ғамзае, ки дилбари танноз кард,
Шоиронро банда дар Шероз кард.

Ҳастияш субҳи шаби торик шуд,
Достони шоири тоҷик шуд.

Ёри мову дилбари шерозиён?
Фарқи он аз ин — замину осмон.

Чашми он тарсад шуои барқро,
Рӯи ин равшан намояд шарқро.

Ҳадья орам ман ба ӯ ду қитъаро,
Қитъаҳои Осиё, Африкаро,
Қитъаҳои саркашу мағрурро,
Бахшамаш ду қитъаи машҳурро,

Қитъаҳоро, ки хунҳо рехта,
Хокҳои душманонро бехта,

Қитъаҳоеро, ки исъён мекунанд,
Зулмро бо хок яксон мекунанд,

Қитъаҳоеро, ки мисли офтоб
Сар бароварданд аз зери саҳоб.

Духтари тоҷик,
 эй уммеди кул,
Тӯҳфаи моро намо лутфан қабул!

Август, июли с. 1962

ДАСТИ МОДАР

Бо ҳамон дасте, ки чодар сӯхтӣ,
Гулхани шаъну шараф афрӯхтӣ,
Бо ҳамон дасте, ки боғ ороистӣ,
Кишвари гул-гул шукуфон хостӣ,
Бо ҳамон дасте, ки манзил сохтӣ,
Қасрҳову кӯшкҳо андохтӣ,
Бо ҳамон дасте, ки дар рӯи замин
Бахтро кардӣ ба фарзандат қарин,
Бо ҳамон дасте, ки кардӣ интиҳоб,
Дилпуруна давлати олиҷаноб,
Бо ҳамон дасте, ки шабҳои дароз,
Чашми шахло карда во аз хоби ноз,
Аллагуён тифлро хобондаӣ,
То саҳар гаҳворааш ҷунбондаӣ,
Бо ҳамон дасте, ки ширам додаӣ,
Сӯям оғӯшат калон бикшодаӣ,
Бо ҳамон дасте, ки дастам доштӣ,
Дасти шафқат бар сарам бигзоштӣ,
Бо ҳамон дасте, ки шодон борҳо
Пок кардӣ ашки чашмони маро,

Бо ҳамон дасте, ки гул бӯ кардай,
Шонаро бар кокулу мӯ кардай,
Бо ҳамон дасте, ки рӯзи тӯй он,
Ҳалқа зад бар гардани ошиқҷавон,
Сӯи фатҳи тоза кун аз сидқи дил
Кафзанон фарзандҳоятро гусел!

Р У Д И К У Х Й

Нишастам дар лаби даръёи кӯхӣ,
Ба худ ман ёфтам маъвои кӯхӣ.
Сараш бар санг мезад рӯди кӯхӣ,
Ба доман чанг мезад рӯди кӯхӣ.
Ба мисли шири навҷӯшидае буд,
Палангу бабри хуннӯшидае буд.
Дара аз ғурриши обаш садо дод,
Насимаш рӯхро, ҷонро ғизо дод.
Нишастам дар канораш, шеър гуфтам,
Ҳамеша аз насимаш табъ суфтам.
Бад-ӯ гуфтам, ки рӯди равшанасти,
Муроду мақсади ҳар гулшанасти.
Дилат пурҷӯш, рӯят нурбор аст,
Ба ҳар ҷое, ки рафтӣ, навбаҳор аст.
Ҳавои боғу бўстон хуррам аз туст,
Замини Тоҷикистон хуррам аз туст.
Чароғи хонаи моро фурӯзӣ,
Лаби чоки биёбонро ту дӯзӣ.
Ту ваҳшӣ будию мо ром кардем.
Туро бо коммунизм инъом кардем.

Соли 1959

ДУРАХШОН ҚУЛЛАҲО

Дар миёни кӯҳсоронам, рафиқ!
Дар баландӣ ошён монам, рафиқ!

Бо ғизоли кӯҳсорон ҳамсарам,
Бо уқобон менишинам, мепарам.

Мезанам паҳлӯ ба рӯи сангҳо,
Чашм медӯзам ба зебо рангҳо.

Бешаи сабз аст ороми дилам,
Кӯҳ девори баланди манзилам.

Офтоб аз шарқ чун рахшон шавад,
Байрақи болои кӯҳистон шавад.

Хостам дар кӯҳҳо гардиш кунам,
Мисли оби рӯдҳо варзиш кунам.

Гирам аз гесӯи ҳар як шаршара,
Аз суруди хеш пур созам дара.

Бишнавам аз кӯҳ то акси садо,
Гӯядам, шояд, ки: «— Фарзандам, биё!

Андаке мавзӯро тағбир кун,
Ин бузургии маро тасвир кун.

Қуллаи ман то дари афлок рафт,
Пои ман бар мағз-мағзи хок рафт.

Дар ҳама рӯи ҷаҳон чизи дигар
Нест аз барфи сари ман тозатар.

Бигзарад тӯфон чу аз паҳлӯи ман,
Як сари мӯ ҳам нагардад мӯи ман.

Одамон ишқ аз ватан омӯхтанд,
Устувориро зи ман омӯхтанд.

Бар сарам монанди қандил ахтарон
Шӯълаборӣ мекунанд аз Каҳкашон.

Моҳи сунъӣ низ бо ахборҳо
Гашт аз гирди сари ман борҳо.

Доманам саҳрои ҳосилхез шуд,
Боғҳои хурраму гулрез шуд.

Шаҳрҳо монанди ман боло шуданд,
Бо мани сар дар фалак ҳампо
шуданд...»

Хостам поро ниҳам бар қуллае,
Пеш омад лек дигар қуллае.

Қуллаҳо аз ҳамдигар болотаранд,
Дар шукӯҳи хеш дигар-дигаранд.

Ман ба худ гуфтам, ки ин даврони мо
Ҳаст айнан мисли кӯҳистони мо.

Чун ба оянда сафар кардем мо,
Аз баландиҳо гузар кардем мо.

Мушкилиҳоро канор андохтем,
Олами бахту шарафро сохтем.

Боз дар пешанд пуршон қуллаҳо,
Ҳам бузургу ҳам дурахшон қуллаҳо.

Пеш рав, дар кӯҳ гардиш кун,
рафиқ!
Мисли рӯди шӯх варзиш кун, рафиқ!

Пеш рафтӣ, кор осон мешавад,
Қуллаи нав ҳам намоён мешавад.

Соли 1959

НАҚШИ ПОЙ

Биё, эй дилбари кокулбурида, интизорат ман,
Биё, эй чашми нилӯпарварида, интизорат ман,
Биё, абрӯю мижғони хамида, интизорат ман,
Биё, хонам ба гӯши ту суруди кӯҳсоронро.

Агар донам, ки ҷангалзор ҷои сайргоҳи туст,
Агар донам, ки ҳусни беша аз лутфи нигоҳи туст,
Агар донам, ки нахли сабз дар пушту паноҳи туст,
Зиёратгоҳ мекардам даруни бешазоронро.

Зимистонро ту аз овои хурдӣ дӯст медорӣ,
Ҳавои сарди онро аз дилу аз ҷон талабгорӣ,
Ба рӯи барфҳо бо лыжа, бо конькӣ ба рафторӣ,
Аз ин рӯ ман ҳам аз ҷон дӯст медорам зимистонро.

Агар ёбам ба рӯи барфи ҷангал нақши поятро,
Агар орад ба гӯшам боди сахрой садоятро,
Агар аз бӯи барги коҷ бишносам ҳавоятро,
Бигӯям: — Сабр кун, ҳоло наё! — фасли баҳоронро.

Ҳамехоҳам, ки монад нақши пойи ёри ман бо барф,
Машомамро расад бӯи ҳавои ёри ман бо барф,

Дилам равшан кунад сидқу сафои ёри ман бо барф,
Ки то дар хизматаш даъват кунам табъи ғазалхонро.

Агар бо барф нақши пои онро бод пӯшонад,
Дилам нақши муборакро ба мулки хеш кӯчонад.
Дигар ин нақш дар мулки дили ман ҷовидон монад,
Ба олам зинда гардонам русуми дӯстдоронро.

Агар барфи зимистон об гардад, навбаҳор ояд,
Агар фасли гулу айёми парвози ҳазор ояд,
Барои қўзақарнӣ ёр агар дар бешазор ояд,
Намоям пурсуҷӯ аз нақши пояш сабззоронро.

Насими навбаҳорӣ кокули заррин ба чанг орад,
Зи болои сараш гул резад қарси фаранг орад.
Рухашро дида садбарги сафеди боғ ранг орад,
Ба ӯ шоир намояд ҳадыя назми Тоҷикистонро.

ҲАЛҚАИ ЗАРРИН

Ҳалқаи заррин ба оби рӯд рафт,
Ранги шодӣ аз руҳи масъуд рафт.

Дилбари мо оббозӣ менамуд,
Дар миёни об бозӣ менамуд.

Дасту по мезад ба рӯи мавҷҳо,
Менамуд озод дар ҳар сӯ шино.

Ғӯтавар аз чашм мешуд нопадид,
Чун ҳубобе рӯи дарьё медамид.

Об ҳам печид дар гирди сараш,
Танг гирад дар бағал то пайкараш.

Гашт он аз ҳамлаи дарьё гаранг,
Барра гӯё хӯрд бар чанги паланг.

Ҳалқа аз гӯшаш ба оби рӯд рафт,
Ранги шодӣ аз руҳи масъуд рафт.

Гуфтамаш: Эй ҷони ширин, ғам махӯр!
Садқаи сар гӯю биншин, ғам махӯр!

Баъд аз ин ҳам шоду хандонрӯй бош,
Дар баҳорон мисли гул хушбӯй бош.

Ҳалқа гум шуд, кам нагардад ҳусни ту,
Нағз донам, дам нагардад ҳусни ту.

Ошиқонро боз ҳам шайдо кунад,
Шӯри нав, ғавғои нав барпо кунад.

Ту маранҷ аз рӯдҳои кӯҳсор,
Гарчи густоханд, гарчӣ беқарор,

Бин, чӣ сон нури фаровон медиҳанд,
Бар замин аз нур марҷон медиҳанд.

Чун ба дарьё дидаро во мекунем,
Акси рӯятро тамошо мекунем.

Дил, ки шодон аст аз ту — аз висол,
Манзил обод аст аз оби зулол.

Соли 1959

МАРҲАБО

Духтари ўзбек, моро гӯш кун!
Дигаронро андаке хомӯш кун.
Гӯш кун!

Гапҳои мо беҳуда нест,
Ин садоҳои дили осуда нест.
Шавқи ту моро ба илҳон оварад,
Рӯ ба сӯи Ўзбекистон оварад.
То суҳан чун қоматат мавзун шавад,
Дар сари ҳар мисрае дил хун шавад.
Кошкӣ табъи равон медоштам,
Рӯдакиқудрат забон медоштам,
Менавиштам ҳусну алтофи туро,
Рӯи некӯву дили софи туро.
Ту магар он нестӣ, ки шарқро
Аз нигоҳи хеш кардӣ пурсафо?
Шарқиён рӯи туро чун дидаанд,
Гул зи боғи Ўзбекистон чидаанд.
Ҳар куҷо ки рафт гуфтугӯи ту,
Ўзбекистон буд дар паҳлуи ту.
Тоқии такдӯзии олампаҳо,
Куртаи шоҳию чашмони сиёҳ,

Аз сари минбар сухангӯии ту,
Хотири аҳли адабҷӯии ту,
Сомеонатро ба ҷӯш андохтанд,
Дил ба даст овардаву дил бохтанд.
Ёд дорӣ, дар лаби даръеи Нил
Мекашидӣ чун бари домони дил,
Духтари мисрӣ туро табрик кард,
Бо табассум хешро наздик кард.
Дер чашмонро ба сӯят дӯхт он,
Аз нигоҳи ту сабақ омӯхт он.
Ўзбекистон дар барат истода буд,
Чун гулистону чаман озода буд.
Акси рӯятро ба об андохтӣ,
Моҳро аз Нил берун сохтӣ.
Мавҷҳои Нил пуртуғьён шуданд,
Кафк бар лаб кардаву ҷӯшон шуданд.
Мавҷ озода аст, аммо бурда ранҷ
Партизандухтар Ҷамила дар шиканҷ,
Гар хабар меёфт аз ташрифи ӯ,
Рақсҳо мекард бо таклифи ӯ.
Дӯстам, ранҷидан аз инсоф нест,
Ҳар чӣ дар ҳаққи ту гӯям, лоф нест.
Миср пур шуд аз ҳикоятҳои ту,
Ҳоки Ҳиндустон зи нақши пой ту.
Дар барат тоҷик чун хеши ту буд,
Шоира Амрита дар пеши ту буд.
Бо навои мутрибони хушнаво,
Меҳмондорӣ шарқӣ шуд ба по.
Рақси ҳиндӣ, шеъри русӣ ҷӯр шуд,
Сӯҳбати ширини ту машҳур шуд.
Маҷлиси моро қалам тасвир кард,
Мулки дилро дӯстӣ тасхир кард.

Ҳаст дар ёдам, ки ҳангоми сафар,
Карда будӣ дӯстонатро хабар:
«Меҳмон дар Тошканди мо шавед,
Аз тамоми Шарқ назди мо равед!»
Шарқиёро даъватат дар ёд монд,
Ҳар диле бо ёди рӯят шод монд.
Вақт омад, меҳмонон мерасанд,
Аз ҳама кишвар адибон мерасанд.
Духтари ўзбек, соҳибхонай,
Аз камию нестӣ бегонай.
Метавонӣ меҳмондорӣ кунӣ,
Дилнавозиҳои бисёре кунӣ.
Мамлакат дар ихтиёри туст, туст,
Ўзбекистон дар канори туст, туст.
Ман ба ёрии ту шодон меравам,
На ба по, бо сар шитобон меравам.
Маҷлисорой туро хос аст, хос,
Хотири ёрони худро дор пос.
Даст дар бар карда сӯи дар биё,
Меҳмон омад ба дар, гӯ:

— Марҳабо!

ХОҲАРИ МУБОРИЗ, АФРИҚО!

Кӣ намедонад, ки Африқо кучост,
Дар сари ин қитъа аз чӣ моҷарост,

Аз чӣ дар он ҷо бувад одамкушӣ,
Аз чӣ сӯзон аст он дар оташе.

Дар кучои кураи арз аст он,
Аз чӣ шуд дар арсаи дуньё аён.

Роҳи он наздик ё ки дур буд,
Аз чӣ то имрӯз ӯ маҳчур буд.

Ростӣ, ки буд ин қисми ҷаҳон
Аз нигоҳи чашми инсонӣ ниҳон.

То ба он ҷо роҳ хеле дур буд,
Дидани ин қитъа кори зӯр буд.

Симу зар онро чу истеъмори кард,
Дар миёни қитъаҳо девор кард.

Солҳо аз олам онро канда кард,
Канда карду дар ғарибӣ банда кард.

Ин замин гӯё ки чун мерос монд,
Аз барои истилогар хос монд.

Дар харита дидаро медӯхтем,
Дидаю бишнидаю месӯхтем.

Бод аз аҳволи он огоҳ буд,
Абри гирён ҳола гирди моҳ буд.

Чӯши уқёнуси Атлантик ҳам
Мавҷро мезад ба харсанги ситам.

То фалак мерафт фаръеду нафир
Аз дили сӯзони Саҳрои Кабир.

Нил тар мекард роҳи ҳалқро, —
Ҳалқи хушки ниммурда ҳалқро.

Омаданд аз мулки африқоиён
Ҷонварон фасли баҳорон парзанон.

Аз замини мо ба худ ҷо кофтанд,
Манзили зебою хуррам ёфтанд.

Мегирифтанд аз ҳавои мо нафас
Дур аз сайёду аз банди қарас.

Мефиристодем бо паррандагон
Сӯи Африқо салони дӯстон.

Солҳо рафтанд, даврон шуд дигар,
Қисмати фарзанди инсон шуд дигар.

Дар миёни мамлакатҳо, қитъаҳо
Одамон доранд акнун рафтуо.

Танг шуд мафҳуми дурӣ дар луғат,
Роҳ ҳам кӯтоҳ шуд чандин карат.

Ҳеҷ чизе дар назар пинҳон намонд,
Хуни ноҷӯшидаи инсон намонд.

Нест Африқои мискин баъд аз ин,
Нест оромии дерин баъд аз ин.

Пурхатар шуд ин замин бегонаро,
Гӯркови охирин бегонаро.

Пурс акнун,
кист дорои ватан?
Қоҳира аз ҷой бархезад, ки: — Ман!

Кӣ кунад бо ғайр ҷанги сафшикан?
Алҷазоир хуни худ резад, ки: — Ман!

Кӣ дигар озод мегӯяд сухан?
Аккра бар дил шавқ ангезад, ки: — Ман!

Кӣ муаттар кард боғи хештан?
Аз Конакрӣ бод бархезад, ки — Ман!

Кӣ хӯрад захми паёпай дар бадан?
Конго хоки хойнон безад, ки: — Ман!

Кӣ адӯро пас кашонад дар кафан?
Оби Атлантик бистезад, ки: — Ман!

Дар ҷавоб аз баҳру бар ояд садо: —
Офарин, эй дӯст, Африқои мо!

Хоҳари мушфиқ, мо ёри туем,
Мо дар ин майдон ҳаводори туем.

Мерасад рӯзе, ки бо ишқу ҳавас,
Мустақил, озод мегирӣ нафас.

Мерасад овозат аз боғу чаман:
Дӯстон, шодӣ кунед аз бахти ман!

Т И Р А М О Х

Шӯҳрати бисъёр дорад тирамоҳ,
Номи лангардор дорад тирамоҳ.
Дасти боло, рӯи хандон, чашми сер,
Домани пурбор дорад тирамоҳ.

Паҳн карда хони зебо дар замин,
Нозу неъматҳои дунё дар замин,
Мекунад моро ба даргоҳаш хабар,
Дорад он тӯю тамошо дар замин.

Хам шуда сӯи замин бо эҳтиром,
Медиҳам аз номи колхозчӣ салом,
Чун дарахти сершоҳу сербарг,
Мисли домоду арӯси некном.

Кӯҳсор аз шарқ чун деҳқони пир,
Мебарад тӯёнаҳои беназир:
Лаълии заррин ба сар бардошта,
Ҳар саҳар гӯяд, ки аз ман ҳадья гир!

ДИЛ БАРНАГАШТ

Тоҷиконро Украина интизорӣ мекашид,
Интизорӣ аз камоли дӯстдорӣ мекашид.
Кӯчаву боғаш нафасҳои баҳорӣ мекашид,
Сабза ҳам нақши гилеми ёдгорӣ мекашид.

Каштан аз гул шамъдони нуқрагине сохта,
Барг-афшон буд ар-ар мисли боли фохта.
Бо муҳаббат шаҳр сӯи мо назар андохта,
«Хайри мақдам, хайри мақдам» гуфт қад афрохта.

Ман надидам дар ҷаҳон шаҳре, ки бошад чун Киев.
Зинати рӯи ҷаҳонро карда якҷо гун Киев.
Кард ақлу ҳуш мадъюн; кард дил мафтун Киев,
Аз тамошояш намояд рӯйро гулгун Киев.

У ба ёрон марҳабо гӯён табассум мекунад,
Дидаҳоро во ба сӯяш мисли анҷум мекунад.
Дӯстро бинад, зи шодӣ дасту по гун мекунад,
Софии дилро ба чашмонаш таҷассум мекунад.

Рӯи ӯ равшан намояд мавҷи дарьёи Днепр,
Доманашро пур кунад аз ноз саҳрои Днепр.

Қоматашро зеб бахшад қадду болои Днепр,
Кай равад аз ёд чун афсона шабҳои Днепр.

Хӯрдам нону намак аз дасти фарзандони ӯ,
Лутфу эҳсон ёфтам аз чеҳраи шодони ӯ.
Безаволӣ мепарастад ҳусни бепоёни ӯ,
Ҳар яке моро бузургӣ медиҳад паймони ӯ.

Гарчи худ баргаштам, аммо дил аз он ҷо барнагашт,
Аз лаби дарё, канори шаҳри зебо барнагашт.
Тоҷикистони азизам, аз гуноҳи дил гузар,
К-ӯ дигар аз пеши ёри чашмшахло барнагашт.

НОНУ НАМАК

Ба пеши чашм хандон духтарак буд,
Ба дасти духтарак нону намак буд.
Ба чашми ҳар яки мо чашм афтод, —
Ду чашми софтар аз яшм афтод.
Аз ин рӯи сафеду мӯи заррин,
Лаби пурхандаву гапҳои ширин
Ҳувайдо шуд ҷамоли Украина,
Шукӯҳи безаволи Украина,
Тулӯи офтоби Украина.
Шуои фатҳи боби Украина,
Сафои сарзамини Украина,
Ҳавои дилнишини Украина.
Ба пеши чашм хандон духтарак буд,
Ба истиқболи мо нону намак буд.
Ду дастам бо сари хам боз кардам,
Сухан бо ҳукми дил оғоз кардам,
Ман он нону намакро бўса кардам,
Ташаккур гуфтаму бар чашм бурдам.

ДАРАХТИ БУЛУТ

Ҳафтсадсола як дарахти булут
Асрҳо боз кардааст сукут.

Шоху баргаш ҳанӯз ҳам сабз аст,
Шира дар тан, ҳаёт дар қабз аст.

Чун дарахти ҷавон нафас гирад,
Домани умри пурҳавас гирад.

Ба замин ғафс сояҳо дорад,
Сояи он ҳикояҳо дорад.

Аз гузашта ҳамеша ёд кунад,
Хоки дунёи кӯҳна бод кунад.

Ёд орад футӯҳу мағлубӣ,
Аз бадии замона, аз хубӣ.

Гӯяд ин, ки дарахти тоқ будам,
Хаймаи лашкари қазоқ¹ будам.

¹ Қазоқ — дар ин ҷо казакҳои Запорожье дар назар дошта шудаанд.

Мешудам халқро балогардон,
Мисли пушту паноҳи сулҳу амон.

Пеш аз ҷанг дар ҳузури ман,
Истироҳат намуда буд Богдан¹.

Аз сари ман чиҳо, ки нагзаштаст,
Саргузаштам фасонае гаштаст.

Рафъ кардам ҳуҷуми тӯфонро,
Сардии мавсими зимистонро.

Ман, ки ҳамсол бо «Гулистон»²,
Ошиқи рӯи навбаҳоронам.

Ҳафтсад бор навбаҳор омад,
Ҳафтсад соли бошумор омад.

Бо вучуди ҳамин нагаштам пир,
Наям аз умри рафта домангир.

Решаам дар замин амиқ бувад,
Сахт бо зиндагӣ рафиқ бувад.

Халқро боз ҳам ба кор оям,
Аз вучудам замин биёроям!

Душанбе, июни соли 1962

¹ Богдан — Богдан Хмельницкий.

² «Гулистон» — дар ин ҷо «Гулистон» ном асари Саъдӣ дар назар дошта шудааст. Дар Запорожье ҳама ба ӯ гуфтанд, ки ин дарахти булут бо «Гулистон»-и Саъдӣ қариб ҳамсинну сол аст.

САВГАНД

Солхои сол
мегуфтанд мардум, ки:
ба мо
Бахту шодӣ мерасад
аз лайлатулқадр, —
аз қазо.
Дар шаби торик
Нурафшон
Ғузар хоҳад намуд,
Аввали шаб,
Нисфи шаб
Майли сафар хоҳад намуд.
Шакли он гирд аст,
Рӯяш мисли оташпорае,
То саҳар бедор хобӣ,
Гар кунӣ наззорае,
Метавонӣ дид онро,
Мақсадат иҷро шавад,
Ҳар чиро, ки даст гири,
Ҷо ба ҷо тилло шавад.

Лекин ин мӯъҷиз
 Барои камбағал ноёб буд,
 Қиссаи модаркалон буду
 Хаёлу хоб буд.
 Меҳнати бисъёр дидам,
 Мӯи сар ҳам шуд сафед,
 Ман назар кардам,
 Ба ҳар як шӯъла
 бо чашми умед,
 Гашт танҳо мақсад иҷро
 Аз мароми Коммунист,
 Аз ҳақиқат,
 Ростиҳои мароми
 Коммунист.
 Партия,
 Халқи Ватанро
 Шоҳасар — барнома дод.
 То нависам рози дилҳоро,
 Ба дастам хома дод.
 Баҳру бар гардид равшан
 Аз шуои ин асар,
 Асри бистӯм, —
 Асри коммунизм шуд, —
 Асри зафар.
 Дасти тиллоии мо
 Ҳар чизро дигар кунад.
 Хокро ҳам гар ба каф орем,
 Симу зар кунад,
 Кистӣ, шоир?
 Агар пурсанд, гӯям:
 Коммунист.
 Ҳар нафас,

Ҳар қатра хун,
 Ҳар тори мӯям Коммунист.
 Сӯи мо танҳо назар андохт
 Чашми коммунист,
 Шӯҳрати моро баланд афрохт
 Дастии коммунист.
 Сарзамини тоҷикон
 Онро дар оғӯшаш гирифт,
 Ҳар сухан,
 Ҳар нуктае, ки гуфт,
 Бар гӯшаш гирифт,
 Рӯдҳо дар пешвозаш
 Сар ба поён тохтанд,
 Даштҳо аз сабза
 Пойандози нав андохтанд.
 Бо коммунистон ҳаёти пурсамар
 дидем мо,
 Шӯълаи хуршеди тобони саҳар дидем мо.
 Донаи уммед
 Бо ишқу ҳавас чун коштем,
 Ганҷ хирман — хирман
 Аз ин сарзамин бардоштем:
 Аз нахи абрешimini пахтаи
 Саҳрои мо
 Торҳои дӯстӣ бофанд
 дар маъвои мо.
 Қудрати Партия
 Моро ҳамдами
 Сайёра кард,
 Моҳи сунъиро ба мо дар арш чун гаҳвора
 кард.

Аз ақибӣ кӯҳ вақте ки барояд
офтоб,
Кишвари тоҷик гардад ғарқ дар
ранги гулоб.
Зебу зинат дар диёри мо,
Чунон бисъёр шуд,
К-осмон ҳам бар сари инсон
Латофатбор шуд.
Партия,
Ҳаргиз нагардад ин дили ман
аз ту дур,
Пеши чашмонат
Дурахшон аст монанди булӯр.
Хурраму сарсабз
Мисли Тоҷикистон аст он,
Дар фазо
Паҳлӯ ба паҳлӯи уқобон аст он.
Ҳастии мо, Партия,
бо ҳастият пайванд шуд.
Зери байроқи ту рафтан,
Зистан
Савганд шуд!

ҲАМСОЛЕМ МО

Корвон меомад аз самти шимол,
Тӯҳфа меовард бахти безавол.

Мекашид ором кӯҳони шутур
Давлати қиматбаҳое бо ғурур.

Гӯиё мегуфт: «Орам бемисол
Тоҷиконро як ҷаҳон ҷоҳу ҷалол».

Гӯиё мегуфт овози ҷарас;
«Тоҷикистонро манам фаръёдрас!

Мекашонам ҳарфҳои сурбин,
Аз билоди Русия — Ленинзамин.

Донишу илм аст бори дӯши ман,
Тӯҳфаи ман, ганҷи болопӯши ман.

Мекашонам гулхани афрӯхта,
Оташи беҳи ҷаҳолатсӯхта».

Бомдодон офтоби пуршукӯҳ,
Чун барояд дар баландиҳои кӯҳ.

Мекунад монанд бо амвоҷи нур
Кӯҳсоронро ба кӯҳони шутур.

Аскарӣ сурх аз қафои корвон
Роҳ мепаймуд ҳамчун посбон.

Дар шилемаш ахтари рахшанда буд,
Чашмро ахтар ба роҳ афканда буд.

Буд мисли ахтари қутбӣ аён,
Корвонро раҳнамо мегашт он.

Корвон меомад аз ҷонон диёр,
Шодмон мезад чапак Шарқи Бухор.

Дар Душанбе бори аввал матбаа,
Зад ба монанди ситора шаъшаа.

Эй «Правда», эй ҳақиқатгӯи мо,
Корвон кардӣ равон ту сӯи мо.

Сарбаландем аз таваллудгоҳи ту,
Аз дили софи адолатгоҳи ту.

Чун ба дунё омадӣ, овози ту
Кард ҳар сӯ интишор алфози ту.

Рехтӣ пайваста борони сухан,
То намоӣ пок майдони сухан.

Эй «Правда», кони равнақ гӯямат,
Ман ба тоҷикӣ ҳақиқат гӯямат.

Ин ҳақиқат чашми моро во намуд,
Кӯр — бинову забон — гӯё намуд.

Ростгӯиро ба тифл омӯхтем,
Дидагонро бар ҳақиқат дӯхтем.

3-ин ҳақиқат фош шуд ҳақношинос,
Аз дили мо нест шуд тарсу ҳарос.

3-ин ҳақиқат мамлакат гул-гул шукуфт,
Бо ҳақиқат толеи мо ғашт ҷуфт.

Аз Душанбеи куҳан чизе намонд,
Хонаю ҷои ғамангезе намонд.

Кори мо, иқдоми мо боло гирифт,
Дар ҳама ҷо зебу зинат ҷо гирифт.

Пойтахти тоҷикон афрохт қад,
У дигар монад шукуфон то абад.

Эй «Правда», бо ту ҳамсолам мо,
Бо ту мефаҳрему меболам мо.

Офаридаи модари мулки шимол,
Дар канори Нева, даръёи зулол.

Ман ба дунё омадам дар кӯҳсор,
Дар миёни кӯҳсорони Ҳисор,

Дар лаби рӯде, ки монанди бара,
Меҷаҳад рӯ-рӯи сангони дара,

Дар деҳоте, ки заминаш танг буд,
Ҷои болин зери сарҳи санг буд.

Кас намедонист оғози маро,
Ҳеҷ кас нашинд овози маро.

Дод гӯям, гӯши кас мегашт кар,
Гирья бардорам, замин мегашт тар.

Ўустуҷӯ кардам, ҳақиқат кофтам,
Кофтам, охир туро ман ёфтам.

Эй «Правда», бо ту ҳамсолам мо,
Бо ту мефахрему меболам мо!

Душанбе, соли 1962, апрель

ҲАР КАСЕ ГУЯД — ЛУМУМБА...

Боз меояд садои кундаю занҷир ҳам,
Боз меояд садоҳои туфангу тир ҳам.

Боз ҷаллодони имрӯза табар бардоштанд,
Боз теги хунфишонро бар гулӯ бигзоштанд.

Боз хоин фитнаю иғвогариҳо мекунад,
Боз дар байни халоиқ худсариҳо мекунад.

Боз озодипарастонро ба зиндон мебаранд,
Боз ҷисми бегуноҳонро чу гургон медаранд.

Боз дар Конго ба доллар худфурӯшӣ мекунанд,
Ин ҷинойтҳои худро пардапӯшӣ мекунанд.

Ғайр мехоҳад, ки созад маҳв истиқлолро,
Тира гардонад дубора субҳи истиқболро.

Халта-халта зар фиристонанд рокфеллерҳо
Тангтар то ин ки гардад ҳалқаи занҷирҳо.

Гарчи бо фармони хоин шуд Лумумба дастгир,
Дар хатар мондаст агарчи зиндагии сарвазир.

Лек душманро ба фатҳ уммед бастан мушкил аст,
Рӯҳи озодипарастонро шикастан мушкил аст.

Ҳар касе гӯяд: Лумумба! — халқ исьён мекунад,
Баҳр ҳам ҷӯшида, уқьёнус туғьён мекунад.

Халқ медонад, ки рӯзе қулфи зиндон во шавад,
Офтоб аз дар дарояд, тӯй дар Конго шавад!

Чонн ширинъ
ДОСТОИ

ҶОНИ ШИРИН

Ҷони ширин,

ин қадар ҷангам макун,

Ин қадар беҳуда дилтангам макун.

Гашта-гашта дар сафар, боз омадам,

Боз дар наздат ба парвоз омадам.

Ҳар куҷо ки хоб кардам, хестам,

Ҳар куҷо ки буд ҷои зистам,

Ин дили ман манзили ёди ту буд,

Ёди рӯи ҳусн-ободи ту буд.

• Бе ту нагзашт аз гулӯям об ҳам,

• Бе ту дар чашмам наёмад хоб ҳам.

• Бе ту ҳар як рӯзи ман як сол шуд.

• Бе ту дил ғаш кард, чун атфол шуд.

• Бе ту дидам гарчи зебо духтарон,

• Бе ту бишнидам суруди ошиқон,

• Бе ту дар тӯю тамошоҳо шудам,

• Бе ту гоҳо булбули гӯё шудам,

• Бе ту дар васфи занон гуфтам сухан,

• Бе ту дар маҷлис фушурдам дасти зан,

• Лек дар пеши назар рӯи ту буд,

103 Ҷилваҳои чашму абрӯи ту буд.

Ҷони ширин,
пас дигар ҷангам макун,
Ин қадар беҳуда дилтангам макун.
Нестам мисли падарҳои дигар
Дар бари фарзандҳо шому сахар.
Чор гардад чашми онҳо дар раҳам,
Гум занад дилҳои онҳо дам ба дам,
Ку падар, гӯяд агар фарзанди мо,
Менамой ту ба сӯи дар нигоҳ.
Дар замони пеш аҷдодони мо
Тарк мекарданд кӯҳистони мо.
Бахт меҷустанд аз бечорагӣ,
Мурда мерафтанд дар оворагӣ.
Мо вале аз он ғарибон нестем,
Дар суроғи бахт сарсон нестем.
Бахтро бо меҳнати озоди хеш
Кард инсони советӣ парвариш.
Мо сафар дорем бо амри Ватан,
Бо супоришҳои халқи хештан.
Дӯстиро ҷустуҷӯ дорем мо,
Аз амонӣ гуфтугӯ дорем мо.
Халқҳоро зиндагӣ илқо кунем,
Меҳри дилро ҳадя бар онҳо кунем.
Одамон аз дӯстӣ ёбанд бахт,
Душманӣ орад ба мардум рӯзи сахт.
Қалъа аз як пояи девор нест,
Боғ ҳам аз як буни пурбор нест.
Рӯи олам дидан одам дидан аст,
Неку бадро дар ҷаҳон санҷидан аст.
Ҷони ширин,
худ ки озод аз ғамӣ,
Аз ғами мазаумҳо огаҳ, камӣ.

Ед дорӣ, аз мубориз шоирон,
Файз буд дар хонаи мо меҳмон.
Аз ватан гап сар кунӣ, дармегирифт,
Дар ба мисли ҳезуми тар мегирифт.
Бештар хомӯш гарчи менишаст,
Гарчи камтар сӯи нон мебурд даст,
Дигаронро гарчи ӯ мекард гӯш,
Мекашид он гарчи танбоку хамӯш,
Лек чашмонаш шарар мерехтанд,
10 Хуни ҳасрат аз ҷигар мерехтанд.
Печу тобаш мисли мавҷи об буд,
Обҳои ноҳаи Панҷоб буд.
Борҳо ин мард зиндон дидааст,
Дар сари мӯ бозии ҷон дидааст.
Рӯ ба халқу кишвари маҳбуб кард,
Марги беинсофро мағлуб кард.
Табъ сарбозу қалам шамшер шуд,
Посбонаш назми оламгир шуд.
Адлҷӯён ӯ ҷаҳонгардӣ кунад,
11 Дар адои қарзи худ мардӣ кунад.
Зулм гарчи карда мӯяшро сафед,
Лек мегӯяд, ки: дунё боумед.
Файз Аҳмад ҳам зану фарзандро
Дар баҳои ҷон харад, монанди мо.
Ҳар гаҳе ки ёди Покистон кунад,
Ед аз ношод фарзандон кунад,
Гиряи фарзанд озораш диҳад,
Аз ғазаб қудрат ба гуфтораш диҳад.
Гиря дорад, дӯстам, аз гиря фарқ,
12 Талх бошад гиряи фарзанди Шарқ.
Асрҳо бигрист шарқӣ зор-зор,
Шарқ шуд аз гиряи он шӯразор.

Вақти бозӣ, вақти шӯхӣ, беибо
Мекунад Парвизи мо ҳам гирьяҳо.
Ҳар куҷо ки бачча бошад, гирья ҳаст,
Лекин он гирья дигар, ин дигар аст.
Ҷони ширин,

фарқ кун дар кӯҳсор

Селро аз обҳои чашмасор.

Дар ватан фарзанди мо бадбахт нест,
Модари он ҳам зани сарсахт нест.
Дар диёри мо шуд одам арҷманд,
Шуд сари хамгаштаи занҳо баланд.
Ҳеҷ коре нест бе зан, хуб шуд,
Ифтихоре нест бе зан, хуб шуд.
Хуб шуд, ки зан ба давлат ёр шуд,
Мамлакат аз дасти зан гулзор шуд.
Кард зан вазъияти моро дигар,
Чун насими тоза дохил шуд ба сар.
Чашми хоболудро бедор кард,
Ҷоҳилу гумроҳро ҳушёр кард.
Дур шуд зан — модар аз аҷзу ниёз,
Тифл дар гаҳвораи ноз аст, ноз.
Кӯдакон шодон қадафрозӣ кунанд,
Кайф карда хандаву бозӣ кунанд.
Шодии фарзанд чун афзун шавад,
Рӯи модар бештар гулгун шавад.
Саъй бинмо, то набинад насли мо
Баъд аз ин манҳус рӯи ҷангро.
Саъй кун, фарзандҳо олим шаванд,
Бар ҳама сайёраҳо ҳоким шаванд,
Хандаву эҷодкориҳо кунанд,
Ҳалкро эҷозӣ нав савго кунанд.

Чони ширин,

як нафас осуда бош,

Як нафас чун ғунчаи бикшуда бош,

Як нафас биншин ту дар паҳлӯи ман.

Як нафас хандида бингар сӯи ман.

Ед кардам ҳарфи ширини туро,

Меҳрубониҳои дерини туро.

Гарчи пайдо гашт чин дар рӯи мо,

Гарчи пур шуд аз сафедӣ мӯи мо,

Орзӯ бисъёр дорад дил ҳанӯз,

Чӯши ишқи ёр дорад дил ҳанӯз.

Орзӯ дорад, ки болу пар занад,

Гул ба мӯҳои сафеди сар занад.

Орзӯ дорад, ки бинад дурро,

Ҳикмати ояндаи машҳуро.

Хаймаи заррин занад бар рӯи моҳ,

Бар замин аз моҳ то созад нигоҳ.

Як нафас биншин, гапамро гӯш кун,

Сӯҳбати имрӯзаро пурчӯш кун.

Аз сафар овардаам савғои хуб,

Ёди ёрон, ёди одамҳои хуб.

Ёди онҳое, ки ҷонон одаманд,

Дар ғами осудагии оламанд.

Гар ба онҳо дил диҳӣ, ҷон медиҳанд,

Ҷон ба роҳи аҳду паймон медиҳанд,

Бо ту то мурдан бародар мешаванд,

Дар ғаму шодӣ баробар мешаванд.

Сулҳ гӯӣ, мисли гул хандон шаванд,

Ҷанг гӯӣ, аз ғазаб тӯфон шаванд.

Пурҳарорат нест бе сулҳ офтоб,

Дар замин ҳам нест файзи беҳисоб,

Нест бахту нест парвози нишот,
Нест ин ҳусну латофат дар ҳаёт,
Халқхоро ҳастии мо хуб шуд,
Давлати мо — давлати маҳбуб шуд.
Ҷони ширин,

бин, чӣ сон сулҳ аст зӯр,
Бин чӣ сон шуд дӯстӣ моро зарур.
Шиква дорӣ, ки фалон бадгӯй зан
Таъна зад, писханд зад рӯзе ба ман.
Чун маро бинад, лабашро қач кунад,
Сӯҳбати бисъёр талху фақ кунад.
Гӯяд он аз беваҳо ҳам бадтарӣ,
Шавҳарат ҳасту вале бешавҳарӣ.
Раҳми кас ояд ба танҳои ту,
Рӯзҳо, шабҳо ба раҳпоии ту.
Ҷони ширин,

ин қадар дигар маранҷ,
Аз пичингу таънаи занҳои ланҷ.
Гар зане лаб қач намояд, ғам маҳӯр,
Менамояд ҳазл шояд, ғам маҳӯр.
Аз дугона саҳт

ранҷидан хатост,
(Дӯстонро ноз кардан ҳам равост.)
Беҳтар он, ки сӯҳбати дигар кунем,
Бо ҳаёли дӯстон гап сар кунем.
Ҷашни шоир Рӯдакиро ёд ор,
Дошӣ дар хона меҳмон бешумор.
Меҳмон аз дуру аз наздик буд,
Оламе дар хонаи тоҷик буд.
Рус омад, турк омад аз дарат,
Духтари ҳиндӣ нишаст андар барат,

Қомати онро сарӣ печонда буд,
Дар ҷабинаш холи ҳинду монда буд.
Кокули маъшуқай ошиқнавоз
Буд мисли мӯйҳои ту дароз.
Чун зани тоҷик — соҳибхоназан
Дошти пироҳани атлас ба тан.
Дошти дар сар ҳаёли меҳмон,
Аз чунин ташвиш будӣ шодмон.
Ёд дорӣ, ки ҳабаш биншаста буд,
У лаби нони туро бишкаста буд.
Дӯстро чашмони он мекофтанд,
Сӯи ҳар кас чун шафақ метофтанд.
Ин писар аз кишвари Ангола буд,
Дар дилаш ғамҳои чандинсола буд.
Сарзаминаш гарчи дорад найшакар,
Гарчи хирман-хирман алмосу гуҳар,
Меҳмон аммо каси бечора буд,
Хушк-маҳкам мисли оҳанпора буд.
Аз ҷафочӯён шикоят дошт он,
Ҳам шикоят, ҳам ҳикоят дошт он.
Чунки ӯ медид дар атрофи хеш
Дӯстони бовафоро беш-беш:
Ман сиёҳам — гуфт — авлодам сиёҳ,
Ин сиёҳӣ шуд ба мо гӯё гуноҳ.
Бо ҳабаш торик шаб ҳамранг шуд,
Ин ҷаҳон чун гӯр моро танг шуд.
Бандаҳои ҳалқабаргӯшем мо,
Зиндаҳои хонабардӯшем мо.
Хоҷагон аз мо ғуломон бурдаанд,
Симу зар ҳамён-ҳамён бурдаанд.
Мо на дар зери ҳарорат сӯхтем,
Балки аз зулму асорат сӯхтем.

Сӯхтем аз зарпарастони сафед,
Сӯхтем аз мулкдорони сафед,
Аз ҳабаш ҳастанд гарчи пурҳазар,
Гарчи месозанд дур аз мо гузар,
Гарчи бо мо ҳамтабақ ҳам нестанд,
Ҳамдабистон, ҳамсабақ ҳам нестанд,
Дур аммо нестанд аз хоки мо,
Аз бари ганҷинаву амлоки мо.
Ҳақталошӣ мекунад акнун ҳабаш,
Менамояд зулмро вожун ҳабаш.
Вақти бедории Африқо расид,
Офтоби субҳи озодаи дамид.
Дӯстро бисъёр мехоҳем мо,
Беғараз ғамхор мехоҳем мо.
Ҷони ширин,

ин суҳанҳоро шунав,
Дардмандонро ту ҳам ҳамдард шав.
То даме ки золиму мазлум ҳаст,
Кас набояд лаҳзае беғам нишаст.
Он ки бо ёрони худ масрур буд,
Дӯсти ман, шоири машҳур буд —
Тихонов бо мӯйҳои сап-сафед
Кард табдил сӯҳбати моро ба ид.
Дӯстиро ман аз ӯ омӯхтам,
Кишвари дилро аз ӯ афрӯхтам.
Ман аз ӯ омӯхтам касби адаб,
Ҳам муҳаббат, ҳам рафиқӣ, ҳам ғазаб.
Метавонад ӯ ба дарди дигарон,
Ер гардад чун рафиқи меҳрубон.
Борҳо бо ӯ сафар кардем мо,
Сайри чандин баҳру бар кардем мо.

Регзорону биёбон дидаем,
Сардбарфу гармборон дидаем.
Кӯҳсоронро гузар кардем мо,
Бар нишебиҳо назар кардем мо.
Гоҳ дар зери сари мо санг буд,
Гоҳ манзил қасри Шоҳавранг буд.
Гоҳ медидем фавҷи одамон,
Гоҳ танҳо ахтарони осмон.
Гоҳ шаҳру гаҳ деҳот омӯхтем,
Алғараз, сирри ҳаёт омӯхтем.
Ёд дорам соли чилу нӯҳро,
Тайнамуданҳои роҳи кӯҳро.
Дар сари раҳ «Ҳиндукуш» паҳлу кашид,
Аз бари домони мо ҳар сӯ кашид,
Мо ба зери кӯҳҳо пинҳон шудем,
Меҳмон дар қасри кӯҳистон шудем.
Корвон мерафт, фаръеди ҷарас
Мерасид аз кӯҳҳо бар гӯши кас.
Беҳабар буданд аз мо Бомиён,¹
Сангпайкар, сангдил бутҳои он.
Офтоб аз мо панаҳ мекард рӯй,
Сояҳо карданд моро ҷустуҷӯй.
Боз шуд дарвозаи Искандарӣ,
Бе дами шамшеру зарби ханҷаре.
Дар шаби торик пеш омад «Дуоб»
Меҳрубон шуд, дод бар мо ҷои хоб,
Кулбаи хаспӯшро тақдим кард,
Мизбон дар пеши дар таъзим кард.
Ҷои бистар бӯрьё густурда буд,
Гар чароғе буд, он ҳам мурда буд.

156

¹ Бомиён — маъбади бутпарастон дар Афғонистон.

Дар миёни хона гулхан даргирифт,
Шифти онро дуду хокистар гирифт.
Дудҳо чун ресмон печон шуданд,
Обҳои чашми мо резон шуданд.
Давра биншастем дар гирди алав,
Чой ҷӯшиду муҳайё шуд палав.
Бо ғазаб мезад ба бому дар шамол,
Гӯш кар мекард монанди шағол.
Ҷанг бо сармо, вале гулхан намуд,
Хонаро ҳам гарм, ҳам равшан намуд.
Соҳиби ин хона афғони ҷавон
Шодмон буд аз қудуми меҳмон.
Дӯстона меҳмондорӣ намуд,
То тавонист, ӯ ба мо ёрӣ намуд.
Хуб медонист, ки мо кистем,
Аз кучо, дар ҷустуҷӯи чистем.
Балки ӯ меҳонд дар симои мо
Достони ишқи беҳамтои мо.
Балки пай мебурд аз чашмони мо
Орзуи халқи ҷоноҷони мо.
Балки ӯ медид дар пеши назар,
Кишвари маҳбуби моро ҷилвагар.
Балки тобон дид ӯ нури хирад
Дар нигоҳи шоири Ленинград.
Балки истиқболи кӯҳистони он
Аз миёни дуди гулхан шуд аён.
Балки ин афғони озодинараст,
Мисли дил дар синаҳои мо нишаст.
Балки ӯ мегуфт: моён дӯстем,
Мисли ду нағзе, ки дар як пӯстем,
Бо шумо ҳамсоии деринаем,
Дӯстони бегараз, бекинаем.

То ба боғу бӯстонаш по ниҳам,
По ба сӯи водию саҳро ниҳам.
То тавонам, халқро ёрӣ диҳам,
Аз зафар, аз фатҳ ахборе диҳам,
То ба гӯши дилбарон хонам суруд,
То бигӯям дӯстонамро дуруд.
То равам, дар тӯйҳо соқӣ шавам,
Талху ширин чун май боқӣ шавам.
То ба халқам боз бахшам чӯши дил,
То гузорам бори нав бар дӯши дил,
То кунам таъзим мисли пахтачин,
Чорқад гардида бар сӯи замин.
То намоям гӯш ҳар як набзро,
Парварам то ҳар ниҳоли сабзро.
То шавам монанди дасти коргар
Ҳуҷумрони кӯраҳои пуршарар,
Қатрае аз чашмаи чӯшон шавам,
Заррае аз шӯълаи тобон шавам.
Пас, чаро пурсанд баъзе дӯстон,
«Чандруза омадӣ ту меҳмон?»
Пас чаро гӯянд ёрон: «Марҳабо!
Меҳмони Тоҷикистон, марҳабо!?»
Меҳмон ман нестам, ёрон, ҳазар,
Аз чунин гапҳои ночаспон ҳазар.
Ман наам бегона дар ин сарзамин,
Ман наам дур аз диёри дилнишин.
Ман наам беошӯён паррандае,
Ман наам дар лаб тасодуф хандае.
Дар ҳамин ҷой аст манзилгоҳи ман,
Дар ҳамин ҷой аст равшан роҳи ман.
Дар ҳамин ҷо ман ба дунёе омадам,
Дар ҳамин ҷо ҷанмибино омадам.

Дар ҳамин ҷо ёфтам авҷу камол,
Дар ҳамин ҷо зиндагии безавол,
Дар ҳамин ҷо шуд садои ман баланд,
Дар ҳамин ҷо дӯстро гаштам писанд.
Ҷони ширин,

дар ҷавонӣ сохтем

Хонае ҳар ду, ба ӯ дил бохтем.
Бингар он торафт чун дигар шавад,
Хонаи тоҷик равшантар шавад;
Бингар он оғӯш чун во мекунад,
Во ба сӯи халқи дунё мекунад;
Бингар он чун бо ҳақиқат ёр шуд,
Дӯстам ҳам дар ҷаҳон бисъёр шуд.
Ҷони ширин,

аз саодатҳои ту

Худ гувоҳӣ медиҳад маъвои ту!

Душанбе—Москва соли 1959

ВБ

182 - байт - 364 ибора

175374

АРИҶА

Иттибохонаи миллии Тоҷикистон ҶРҲО

Шоиро!	5
Назмиро ёд кардам	7
Таронаи ишқ	9
Дасти модар	12
Рӯди кӯҳӣ	14
Дурахшон қуллаҳо	15
Нақши пой	18
Ҳалқаи заррин	20
Марҳабо	22
Хоҳари мубориз Африқо	25
Тиранмоҳ	29
Дил барнагашт	30
Нону намак	32
Дарахти булут	33
Савганд	35
Ҳамсолам мо	39
Ҳар касе гӯяд — Лумумба	43

Достон

Ҷони ширин	47
----------------------	----

Мирзо Турсунзаде

МИЛАЯ МОЯ

(на таджикском языке)

Мухаррир М. Фарҳат

Рассом К. Туренко
Мухаррири расмҳо Т. Королева

Мухаррири техникӣ Р. Анисимова
Мусаххех М. Зокирова

Ба матбаа супорида шуд 10/XII-1962. Ба чопаш имзо карда шуд 21/III-1963.
Қоғаз 70×108¹/₃₂. Ҷузъи чопӣ 1,875. Ҷузъи чопии шартӣ 2,57. Ҷузъи нашрию
ҳисоби 1,73. Адади нашр 4000. Нархаш 9 тин. КЛ 00580. Супориши № 6.

Душанбе, Комбинати полиграфӣи Вазорати маданияти РСС Тоҷикистон.